

OBJEKTET

Vårdinrättningen, som går under namnet X, består av två separata avdelningar. En avdelning vårdar enbart dementa, och här finns ett 20-tal patienter boende i tre våningsplan, vilka omhändertas nattetid av två undersköterskor. På den andra avdelningen, äldreomsorgen, finns på de fem våningarna ett 50-tal människor i ett sk egetboende. Här arbetar nattetid tre undersköterskor. Byggnaden för äldreomsorgen är nyuppförd och har varit i bruk i mindre än ett år. Demensdelen togs i bruk redan nio år sedan men tillbyggdes med ytterligare ett våningsplan sju år tidigare. De båda avdelningarna har automatiskt brandlarm, med larmlagring fram till klockan 19.00. Äldreomsorgens larminstallation är av modernare snitt, vilket innebär att personalen på sin bärbara display kan se varifrån ett brandlarm har utlöst.

HÄNDELSEN

När brandlarmet aktiverades befann sig nattpersonalen några våningar upp i byggnaden. De begav sig omedelbart till brandrummet, så gjorde också personalen på demensavdelningen. Väl framme vid brandrummet är man till en början rädd för att öppna dörren, de hade vid en brandgenom gång tidigare fått reda på att en övertändning kan ske om man öppnar dörren till ett brandrum. Från en brandpost några meter från brandrummet drar de ut brandslangen och gör en första släckinsats. De kan dock inte ta sig fram till mannens säng på grund av rökutvecklingen. Det brinner med öppna lågor i sängen och även mannen har antänts. Utan tvekan har personalens insats en direkt livsavgörande betydelse för mannen i sin brinnande säng. När räddningspersonalen anländer brinner det fortfarande delvis i sängen.

Branden hade fått ett rejält fäste i sängkläder och madrass, dessutom brann det i en papperskorg som intill sängen. Isängen fanns förutom madrass och lakan även plast- och pappersunderlägg. Mannen fördes omgående till sjukhus för sina brännskador, hans högra överarm hade tredje gradens brännskada samtidigt som hals och huvud skadats lindrigare. Var detta en s. k "Happy-Fire"? Ja tveklöst, mannen hade sannolikt inte överlevt en längre brandpåverkan. Således en lycklig kombination av tidig upptäckt och mänsklig insats.

BRANDORSAK

Några invänder dock och tycker att brandskadan är väl stor för att vara så tidigt detekterad. Utan att föregripa en utredning huruvida larmet fungerat klanderfritt eller ej, så är min bedömning att brandskadan inte är "onormal". Branden har startat med öppen låga, d.v.s mannen har förmodligen tappat sin tändsticka eller kommit när sängkläderna under tändandet av cigaretten. En "regelrätt" sängrökning med en tappad fimp i sängkläderna hade givit ett betydligt långsammare förlopp, och dessutom ett larm i ett glödfasläge. Allt talar således för en sängrökning.

SAMMANFATTNING OCH ERFARENHETER

Åter har vårdpersonalen räddat liv, i detta fall en sängrökande boende. Enligt ansvarig för institutionen hade personalen nyligen utbildats av räddningstjänsten, en utbildning som nu kom ytterligt väl till pass. Efter vad jag kunde förstå hade instruktören från vår utbildningsavdelning (ja ni får själva gissa vem) gjort ett outplånligt intryck på personalen. -"Hans distinkta formulering, och inte minst gestikuleringen underströk verkligen budskapet", tyckte förestånderskan. I övrigt fick jag klart för mig att ordningen på de båda vårdinstitutionerna verkade mycket bra. Några större problem med rökande boende eller patienter hade man inte. På dementavdelningen (vilket fruktansvärt namn) rådde förbud mot egenhändigt rökande. Personalen var här alltid närvarande vid de tillfällen någon skulle röka, en nödvändighet eftersom personalen hade hand om cigaretter och tändverk.